

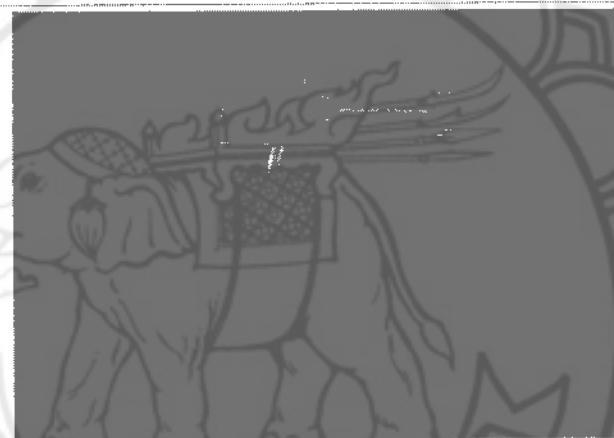
บทที่ 3 วิธีการดำเนินโครงการ

การดำเนินโครงการนี้จะประกอบด้วย 2 ส่วนหลักคือ

1. การหาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบ manipulator
2. การออกแบบระบบควบคุมแรงให้กับระบบ manipulator

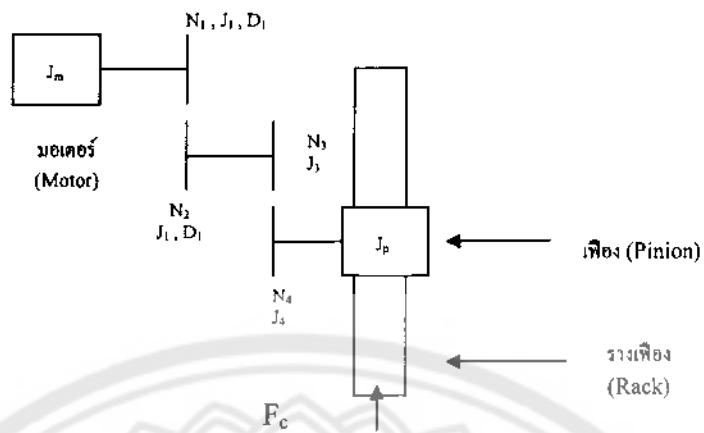
3.1 การหาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบ manipulator

แบบจำลอง manipulator ที่จะใช้ในการควบคุมแรงสัมผัสนี้ สามารถแสดงได้ตามรูปด้านล่าง

รูปที่ 3.1 แบบของระบบควบคุมแรงสัมผัส

จากรูปจะเห็นว่าตัว manipulator นั้นจะสามารถเคลื่อนที่ได้อย่างอิสระใน 2 แนวแกนคือ แนวแกน x และแนวแกน y โดยระบบการเคลื่อนที่ทั้ง 2 แนวแกนนี้จะมีส่วนประกอบที่เหมือนกันคือ นอเตอร์ ชุดเพียงหดและระบบ rack and pinion ดังที่แสดงในรูปด้านล่าง

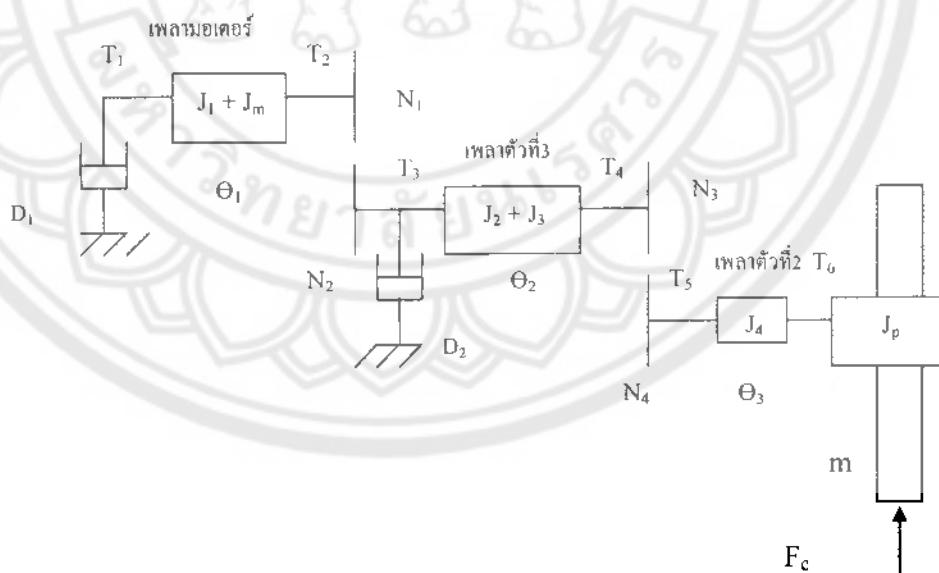

รูปที่ 3.2 แบบของระบบความคุณแรงสัมผัส

ในการหาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบ manipulator นี้อาจแบ่งได้เป็น 2 ส่วนคือ ส่วนแรกจะเป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างแรงสัมผัสที่ปลายของ manipulator กับความต่างศักย์ที่ป้อนให้กับตัวมอเตอร์และส่วนที่ 2 จะเป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างแรงสัมผัสกับตำแหน่งการกระจัดที่ปลายของ manipulator

3.1.1 การหาความสัมพันธ์ระหว่างแรงสัมผัสที่ปลายของ manipulator กับความต่างศักย์ที่ป้อนให้กับตัวมอเตอร์

จากรูปที่ 3.2 สามารถนำมารีบูนเป็น F.B.D. ได้ดังรูปที่ 3.3

รูปที่ 3.3 FBD ของระบบความคุณแรงสัมผัส

โดยที่

D_1, D_2 เป็นสัมประสิทธิ์ความหนืด

N_1, N_2, N_3, N_4 เป็นจำนวนฟันของเพื่อง

J_1, J_2, J_3, J_4 เป็นโมเมนต์ความเฉื่อยของเพื่อง

$$T_5 - T_6 = J_4 \ddot{\theta}_3$$

$$T_5 = \frac{J_4 N_3}{N_4} \ddot{\theta}_2 + T_6$$

เนื่องจาก

$$\theta_3 = \frac{N_4 \theta_2}{N_3}$$

$$T_5 = \frac{N_4 T_4}{N_3}$$

ดังนั้นจะได้

$$T_4 = J_4 \left(\frac{N_3}{N_4} \right)^2 \times \ddot{\theta}_2 + \frac{T_6 N_3}{N_4} \quad (3.1)$$

-พิจารณาที่เพลาตัวที่ 2 จะได้

$$T_3 - T_4 - D_2 \dot{\theta}_2 = (J_2 - J_3) \ddot{\theta}_2$$

เนื่องจาก

$$T_3 = \frac{N_2}{N_1} \times T_2 \quad \text{และ} \quad \theta_2 = \frac{N_1}{N_2} \times \theta_1$$

ดังนั้นจะได้

$$T_2 = \left(J_4 \frac{N_3 N_1}{N_4 N_2} \right)^2 + (J_2 + J_3) \left(\frac{N_1}{N_2} \right)^2 \ddot{\theta}_2 + T_6 \frac{N_3 N_1}{N_4 N_2} + D_2 \dot{\theta}_2 \left(\frac{N_1}{N_2} \right)^2 \quad (3.2)$$

- พิจารณาที่ เพลามอเตอร์

$$T_1 - T_2 - D_1 \dot{\theta}_1 = (J_1 + J_m) \ddot{\theta}_1 \quad (3.3)$$

เมื่อแทนค่าสมการ (3.2) ลงในสมการ(3.3) จะได้

$$T_1 + (J_1 + J_m) + J_4 \left(\frac{N_3 N_1}{N_4 N_2} \right)^2 + (J_2 + J_3) \left(\frac{N_1}{N_2} \right)^2 \ddot{\theta}_1 + D_2 \dot{\theta}_1 \left(\frac{N_1}{N_2} \right)^2 + T_6 \frac{N_3 N_1}{N_4 N_2} \quad (3.4)$$

$$T_1 = J_e \ddot{\theta}_1 + D_e \dot{\theta}_1 + \frac{T_6}{i}$$

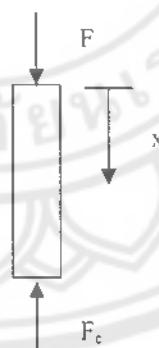
โดยที่

$$J_e = (J_1 + J_m) + J_4 \left(\frac{N_3 N_1}{N_4 N_2} \right)^2 + (J_2 + J_3) \left(\frac{N_1}{N_2} \right)^2$$

$$D_e = D_2 \left(\frac{N_1}{N_2} \right)^2$$

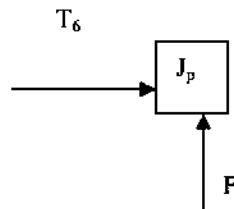
$$i = \frac{N_4 N_2}{N_3 N_1} = \frac{\theta_1}{\theta_3}$$

-พิจารณาที่เพียงร่าง(Rack) จะได้

$$\begin{aligned} \sum F &= ma \\ F - F_c &= m\ddot{x} \\ F &= m\ddot{x} + F_c \end{aligned} \quad (3.5)$$

-พิจารณาที่เพียง(Pinion) จะได้

$$T_6 - Fr_p = \ddot{\theta}_3 J_p$$

เนื่องจาก $x = \theta_3 r_p$ ดังนั้นจะได้

$$T_6 = \left(mr_p + \frac{J_p}{r_p} \right) \ddot{x} \quad (3.6)$$

เมื่อแทนค่าสมการ (3.5) ลงในสมการ (3.6) จะได้

$$T_6 = \left(mr_p + \frac{J_p}{r_p} \right) \ddot{x} + ? Fr_p \quad (3.7)$$

และเมื่อแทนค่าสมการ (3.7) ลงในสมการ (3.4)

$$T_1 = J_e \ddot{\theta}_1 + D_e \dot{\theta}_1 + \left(\frac{mr_p}{i} + \frac{J_p}{r_p i} \right) \ddot{x} + F_c r_p \quad (3.8)$$

-พิจารณาที่มอเตอร์ จะได้

$$Ki_a - D \dot{\theta}_m - T_1 = J \ddot{\theta}_m \quad (3.9)$$

โดยที่ $\theta_m = \theta_1$

ถ้า DC มอเตอร์ที่ใช้เป็นแบบอาร์เมเนเจอร์ค่อนโภรล และไม่คำนึงถึงความหนึ่งยกเว้นในขดลวด อาร์เมเจอร์ จะได้ว่า

$$V_a - K_b \dot{\theta}_m = R_a i_a \quad (3.10)$$

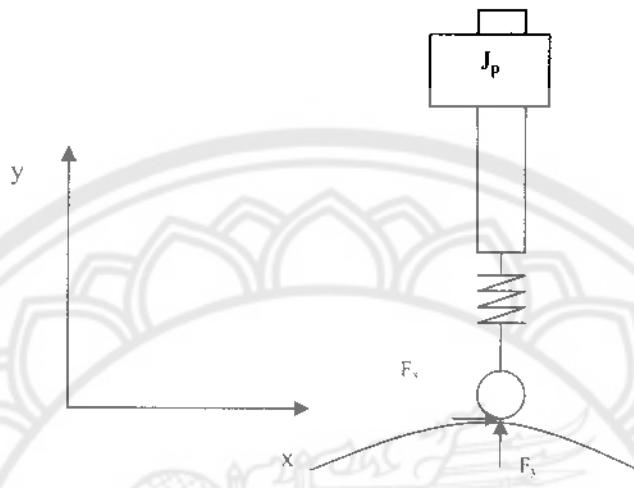
จากสมการที่ (3.8) , (3.9) , (3.10) และจากความสัมพันธ์ $x = \frac{\theta_1 r_p}{i}$ จะได้

$$M \ddot{x} + \xi \dot{x} = \lambda V_a - F_c \quad (3.11)$$

โดยที่ M , ξ , λ เป็นค่าคงที่

3.1.2 การหาความสัมพันธ์ระหว่างแรงสัมผัสกับตำแหน่งการกระจัดที่ปลายของ manipulator

สภาวะขณะที่ปลาย manipulator สัมผัส Contour สามารถแสดงได้ตามรูปที่ 3.4

รูปที่ 3.4 แรงที่กระทำกับ contour

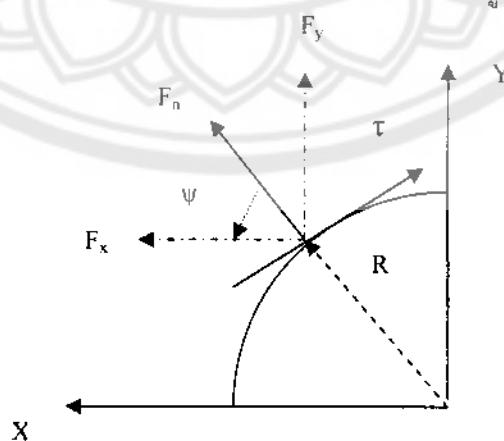
จากรูปถ้าคิดการเสียรูปเฉพาะที่ force sensor จะได้ว่า

$$F_x = k(x_s - x) \quad \text{และ} \quad F_y = k(y_s - y) \quad (3.12)$$

โดยที่ x_s, y_s เป็นตำแหน่งของ contour ณ จุดสัมผัส

x, y เป็นตำแหน่งของ manipulator

ในที่นี้จะพิจารณา contour ที่สัมผัสเป็นวงกลมดังแสดงในรูปที่ 3.5

รูปที่ 3.5 F.B.D. ของแรงที่กระทำกับ contour

จากรูปที่ 3.5 จะได้ว่า

$$x_s = -R \cos \psi \quad \text{และ} \quad y_s = R \sin \psi \quad (3.13)$$

จากรูปถ้าไม่มีคิดแรงเสียดทานในทิศทางตามแนวสัมผัสกับ contour จะได้ว่า

$$Fx \sin \psi = -Fy \cos \psi \quad (3.14)$$

เมื่อแทนค่าสมการ (3.12), (3.13) ลงในสมการ (3.14) จะได้เป็น

$$\tan = \frac{-y}{x}$$

ดังนั้นจะได้ $\sin \psi = \frac{y}{\sqrt{x^2 + y^2}}$ และ $\cos \psi = \frac{x}{\sqrt{x^2 + y^2}}$

ดังนั้นจากสมการ (3.13) จะได้ว่า

$$x_s = \frac{-Rx}{\sqrt{x^2 + y^2}} \quad y_s = \frac{Ry}{\sqrt{x^2 + y^2}} \quad (3.15)$$

และเมื่อแทนค่าสมการ (3.15) ลงในสมการ (3.12) จะได้เป็น

$$F_x = k(x_s - x) = k \left(\frac{-Rx}{\sqrt{x^2 + y^2}} - x \right) = k \left(\frac{-R}{\sqrt{x^2 + y^2}} - 1 \right) \quad (3.16)$$

$$F_y = k(y_s - y) = k \left(\frac{-Ry}{\sqrt{x^2 + y^2}} - y \right) = k \left(\frac{-R}{\sqrt{x^2 + y^2}} - 1 \right) \quad (3.17)$$

จากสมการที่ (3.16) และ (3.17) จะเห็นว่าเป็นสมการ Non linear ดังนั้นจึงต้องทำให้เป็นสมการ Linear อย่างประมาณดังนี้

$$\Delta F_x = \frac{\partial F_x}{\partial x} \Big|_i \Delta x + \frac{\partial F_x}{\partial y} \Big|_i \Delta y$$

$$\frac{\partial F_x}{\partial x} \Big|_i = \frac{kRx^2}{(x^2 + y^2)^{3/2}} - k \left(\frac{R}{(x^2 + y^2)^{1/2}} - 1 \right)$$

$$\left. \frac{\partial F_x}{\partial x} \right|_i = \frac{kxRy^2}{(x^2 + y^2)^{3/2}}$$

$$F_x - F_{xi} = \Delta F_x = \left(\frac{kRx^2}{(x^2 + y^2)^{3/2}} - \frac{kR}{(x^2 + y^2)^{1/2}} + k \right)_i \times (x - x_i) + \left(\frac{kxRy}{(x^2 + y^2)^{3/2}} \right)_i \times (y - y_i)$$

គិតនៅលើ

$$k_1 = \left[\frac{kRx^2}{(x^2 + y^2)^{3/2}} - \frac{kR}{(x^2 + y^2)^{1/2}} + k \right]_i \quad (3.18)$$

$$k_2 = \left[\frac{kRx^2}{(x^2 + y^2)^{3/2}} \right]_i \quad (3.19)$$

$$\Delta F_y = \left. \frac{\partial F_y}{\partial x} \right|_i \Delta y + \left. \frac{\partial F_y}{\partial y} \right|_i \Delta y$$

$$\left. \frac{\partial F_y}{\partial x} \right|_i = \frac{-kRy^2}{(x^2 + y^2)^{3/2}}$$

$$\left. \frac{\partial F_x}{\partial x} \right|_i = \frac{kRx^2}{3(x^2 + y^2)^{3/2}} - k \left(\frac{R}{(x^2 + y^2)^{1/2}} + 1 \right)$$

$$F_y - F_{yi} = \Delta F_y = \left(\frac{-kRy^2}{(x^2 + y^2)^{3/2}} \right)_i \times (x - x_i) + \left(\frac{kxRy^2}{3(x^2 + y^2)^{3/2}} + \frac{kR}{(x^2 + y^2)^{1/2}} - k \right)_i \times (y - y_i)$$

$$k_3 = \left[\frac{-kRy^2}{(x^2 + y^2)^{3/2}} \right]_i \quad (3.20)$$

$$k_4 = \left[\frac{kxRy^2}{(x^2 + y^2)^{3/2}} + k \left(\frac{R}{(x^2 + y^2)^{1/2}} - 1 \right) \right]_i \quad (3.21)$$

โดย

$$\begin{aligned}\Delta x &= x - x_i \\ \Delta y &= y - y_i \\ \Delta F_x &= F_x - F_{xi} \\ \Delta F_y &= F_y - F_{yi}\end{aligned}$$

$$\Delta F_x = k_1 \Delta x + k_2 \Delta y \quad (3.22)$$

$$\Delta F_y = k_3 \Delta x + k_4 \Delta y \quad (3.23)$$

นำ k_3 คูณสมการที่ (3.22)

$$k_3 \Delta F_x = k_3 k_1 \Delta x + k_3 k_2 \Delta y \quad (3.24)$$

นำ k_1 คูณสมการที่ (3.23)

$$k_1 \Delta F_y = k_3 k_1 \Delta x + k_4 k_1 \Delta y \quad (3.25)$$

นำสมการที่ (3.24) - (3.25) จะได้ $k_3 \Delta F_x - k_1 \Delta F_y = (k_3 k_2 - k_4 k_1) \Delta y$

$$\Delta y = \frac{k_3 F_x - k_1 F_y}{k_3 k_2 - k_4 k_1} \quad (3.26)$$

$$\dot{y} = \Delta \dot{y} = \frac{k_3 \dot{F}_x - k_1 \dot{F}_y}{k_3 k_2 - k_4 k_1} \quad (3.27)$$

$$\ddot{y} = \Delta \ddot{y} = \frac{k_3 \ddot{F}_x - k_1 \ddot{F}_y}{k_3 k_2 - k_4 k_1} \quad (3.28)$$

จาก สมการที่ (3.22) และ สมการที่ (3.23)

นำ k_4 คูณสมการที่ (3.22)

$$k_4 \Delta F_x = k_4 k_1 \Delta x + k_4 k_2 \Delta y \quad (3.29)$$

นำ k_2 คูณสมการที่ (3.23)

$$k_2 \Delta F_y = k_2 k_3 \Delta x + k_2 k_4 \Delta y \quad (3.30)$$

นำสมการที่ (3.29) - (3.30) จะได้ $k_4 \Delta F_x - k_2 \Delta F_y = k_4 k_1 \Delta x - k_2 k_3 \Delta x$

$$\Delta x = \frac{k_4 F_x - k_2 F_y}{k_4 k_1 - k_3 k_2} \quad (3.31)$$

$$\dot{x} = \Delta \dot{x} = \frac{k_4 F_x - k_2 F_y}{k_4 k_1 - k_3 k_2} \quad (3.32)$$

$$\ddot{x} = \Delta \ddot{x} = \frac{k_4 F_x - k_2 F_y}{k_4 k_1 - k_3 k_2} \quad (3.33)$$

จากสมการ พื้นฐาน $M\ddot{x} + \xi \dot{x} = \lambda V a - F$ สามารถเขียนเป็น 2 แนวแกนได้ดังนี้

$$\text{แนวแกน } x \quad M_x \ddot{x} + \xi_x \dot{x} = \lambda_x V a_x - F_x \quad (3.34)$$

$$\text{แนวแกน } y \quad M_y \ddot{y} + \xi_y \dot{y} = \lambda_y V a_y - F_y \quad (3.35)$$

$$M_x \left(\frac{k_4 \Delta F_x - k_2 \Delta F_y}{k_4 k_1 - k_3 k_2} \right) + \xi_x \left(\frac{k_4 \Delta F_x - k_2 \Delta F_y}{k_4 k_1 - k_3 k_2} \right) = \lambda_x V a_x - F_x$$

$$M_y \left(\frac{k_3 \Delta F_x - k_1 \Delta F_y}{k_3 k_2 - k_4 k_1} \right) + \xi_y \left(\frac{k_3 \Delta F_x - k_1 \Delta F_y}{k_3 k_2 - k_4 k_1} \right) = \lambda_y V a_y - F_y$$

$$F_x = f_1(F_{dx}, F_{dy})$$

$$F_y = f_2(F_{dx}, F_{dy})$$

จากสมการ (3.33) และ (3.34) เมื่อ $V a_x = k_x (F_{dx} - F_x)$ และ $V a_y = k_y (F_{dy} - F_y)$

จะได้ แกน x

$$M_x \left(\frac{k_4 F_x - k_2 F_y}{k_4 k_1 - k_3 k_2} \right) + \xi_x \left(\frac{k_4 F_x - k_2 F_y}{k_4 k_1 - k_3 k_2} \right) = \lambda_x k_x (F_{dx} - F_x) - F_x \quad (3.36)$$

แกน y

$$M_y \left(\frac{k_3 F_x - k_1 F_y}{k_3 k_2 - k_4 k_1} \right) + \xi_y \left(\frac{k_3 F_x - k_1 F_y}{k_3 k_2 - k_4 k_1} \right) = \lambda_y k_y (F_{dy} - F_y) - F_y \quad (3.37)$$

ឱកសាគរ (3.36) Take laplace រាយទីផែនឲ្យពេងអំណុំដោយបញ្ជាផ្ទៃទៅក្នុងគម្រោង។

$$M_x \left(\frac{k_4 s^2 F_x X(s) - k_2 s^2 F_y Y(s)}{k_4 k_1 - k_3 k_2} \right) + \xi_x \left(\frac{k_4 s^2 F_x X(s) - k_2 s^2 F_y Y(s)}{k_4 k_1 - k_3 k_2} \right) = \lambda_x k_x (F_{dx} - F_x X(s)) - F_x X(s) \quad (3.38)$$

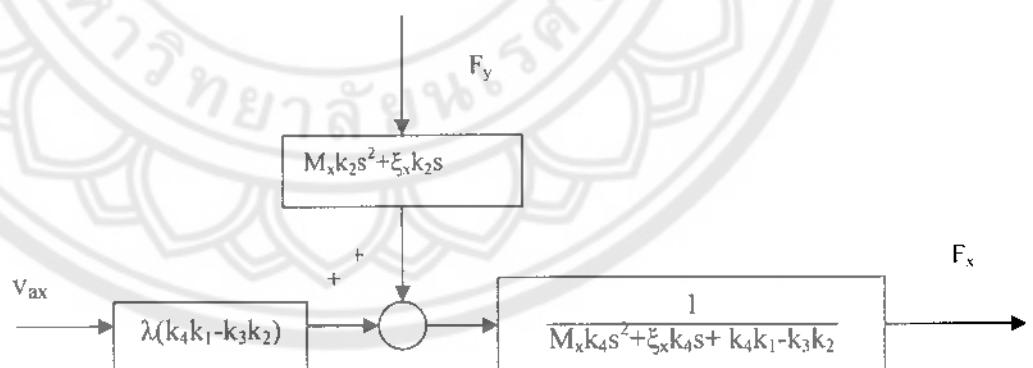
ឱកសាគរ (3.37) Take laplace រាយទីផែនឲ្យពេងអំណុំដោយបញ្ជាផ្ទៃទៅក្នុងគម្រោង។

$$M_y \left(\frac{k_3 s^2 F_x X(s) - k_1 s^2 F_y Y(s)}{k_3 k_2 - k_4 k_1} \right) + \xi_y \left(\frac{k_3 s^2 F_x X(s) - k_1 s^2 F_y Y(s)}{k_3 k_2 - k_4 k_1} \right) = \lambda_y k_y (F_{dy} - F_y Y(s)) - F_y Y(s) \quad (3.39)$$

ឱកសាគរ (3.38) បើកសាគររបៀបគម្រោងរំលែកដែលបានរំលែកនៅក្នុងការងារ x

$$\begin{aligned} & \frac{M_x k_4 s^2 F_x X(s)}{k_4 k_1 - k_3 k_2} - \frac{M_x k_2 s^2 F_y Y(s)}{k_4 k_1 - k_3 k_2} + \frac{\xi_x k_4 s F_x X(s)}{k_4 k_1 - k_3 k_2} - \frac{\xi_x k_2 s F_y Y(s)}{k_4 k_1 - k_3 k_2} - \lambda_x k_x (F_{dx} - F_x X(s)) - F_x X(s) = 0 \\ & [M_x k_4 s^2 + \xi_x k_4 s - \lambda_x k_x (k_4 k_1 - k_3 k_2) + (k_4 k_1 - k_3 k_2)] F_x X(s) - [M_x k_2 s^2 - \xi_x k_2 s] F_y Y(s) - \lambda_x k_x (k_4 k_1 - k_3 k_2) F_{dx} = 0 \\ & \left[\frac{M_x k_4 s^2}{k_4 k_1 - k_3 k_2} + \frac{\xi_x k_4 s}{k_4 k_1 - k_3 k_2} - \lambda_x k_x \right] F_x (s) - \left[\frac{M_x k_2 s^2}{k_4 k_1 - k_3 k_2} - \frac{\xi_x k_2 s}{k_4 k_1 - k_3 k_2} \right] F_y (s) - \lambda_x k_x F_{dx} = 0 \end{aligned} \quad (3.40)$$

ឱកសាគរ (3.40) និង block diagram នៃរបៀបគម្រោងរំលែកដែលបានរំលែកនៅក្នុងការងារ x គឺជានូវរูបខាងក្រោម

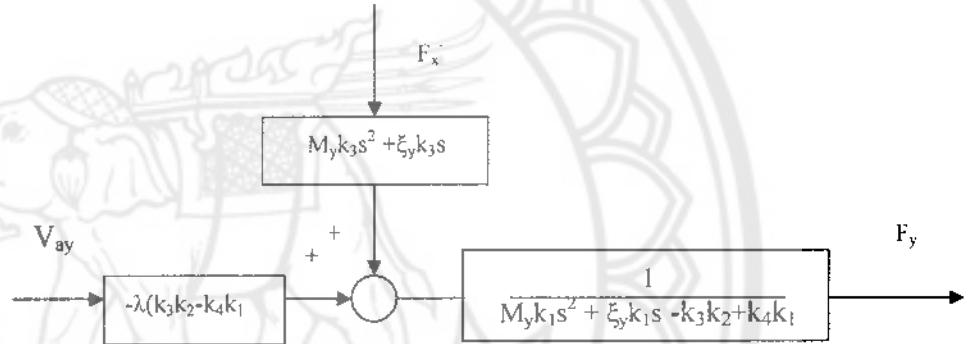

រូប 3.6 open loop block diagram នៃរបៀបគម្រោងរំលែកដែលបានរំលែកនៅក្នុងការងារ x

จากสมการ (3.39) เป็นสมการระบบควบคุมแรงสัมผัส ของแกน y

$$\begin{aligned} \frac{M_y k_3 s^2 F_x X(s)}{k_3 k_2 - k_4 k_1} - \frac{M_y k_1 s^2 F_y Y(s)}{k_3 k_2 - k_4 k_1} + \frac{\xi_y k_3 s F_x X(s)}{k_3 k_2 - k_4 k_1} - \frac{\xi_y k_1 s F_y Y(s)}{k_3 k_2 - k_4 k_1} - \lambda_x k_y (F_{dy} - F_y Y(s)) - F_x y(s) = 0 \\ [M_y k_3 s^2 + \xi_y k_3 s] F_x X(s) - [M_y k_1 s^2 + \xi_y k_1 s - \lambda k_y (k_3 k_2 - k_4 k_1) - (k_3 k_2 - k_4 k_1)] F_y Y(s) - \lambda k_y (k_3 k_2 - k_4 k_1) F_{dy} = 0 \\ \left[\frac{M_y k_3 s^2}{k_3 k_2 - k_4 k_1} + \frac{\xi_y k_3 s}{k_3 k_2 - k_4 k_1} \right] F_x (s) - \left[\frac{M_y k_1 s^2}{k_3 k_2 - k_4 k_1} - \frac{\xi_y k_1 s}{k_3 k_2 - k_4 k_1} - \lambda_y K_y \right] F_y (s) - \lambda_y k_y F_{dy} = 0 \end{aligned} \quad (3.41)$$

จากสมการที่(3.41) จะได้ block diagram ของระบบควบคุมแรงสัมผัส ของแกน y ดังรูปที่ 3.7

รูปที่ 3.7 open loop block diagram ของระบบควบคุมแรงสัมผัส ของแกน y

3.2 การออกแบบระบบควบคุมแรงให้กับระบบ manipulator

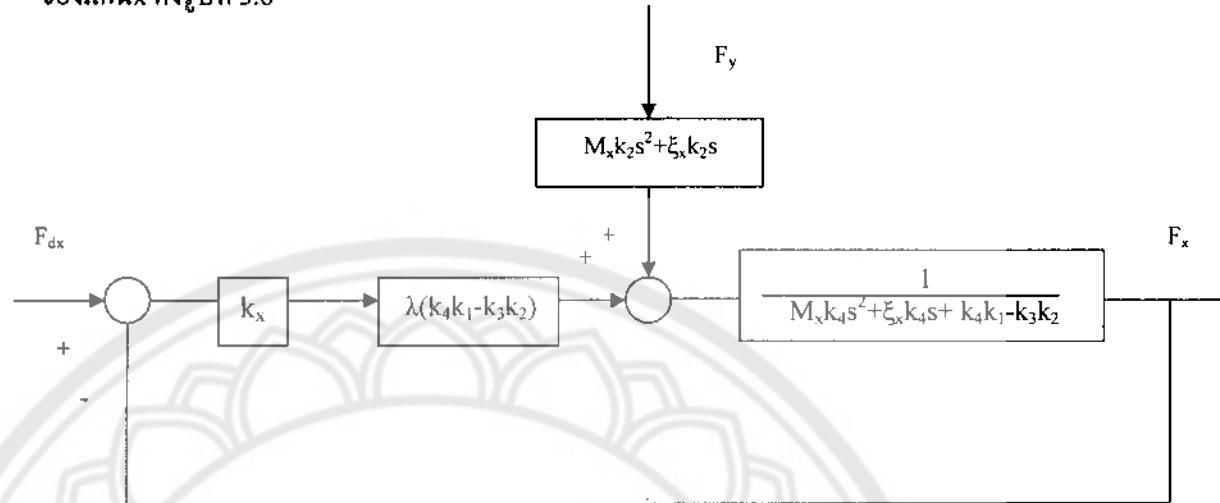
ในที่นี้เราจะให้คำว่าความต่างศักย์ที่ป้อนให้กับมอเตอร์เป็นไปตามกฎการควบคุม P-control

ดังนี้

$$V_{ax} = k_x (F_{dx} - F_x) \quad (3.42)$$

$$V_{ay} = k_y (F_{dy} - F_y) \quad (3.43)$$

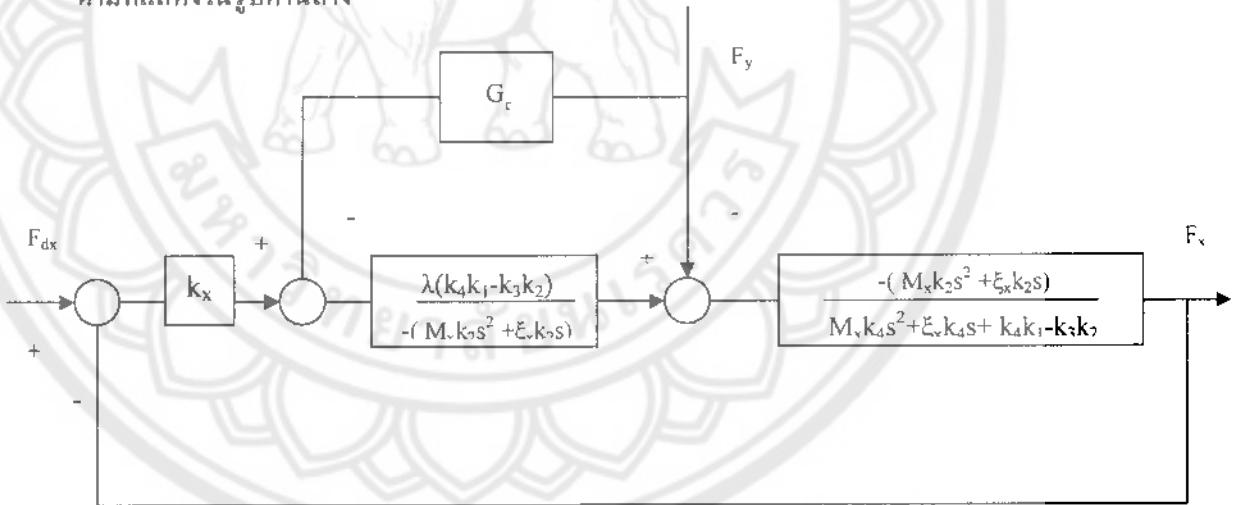
นำสมการ(3.42)แทนในสมการ(3.40)จะได้block diagramของระบบควบคุมแรงสัมผัสของแกนx ดังรูปที่ 3.8

รูปที่ 3.8 block diagram ของระบบควบคุมแรงสัมผัส ของแกน x

เพื่อทำการกำจัดสัญญาณ F_y ตามรูปที่ 3.8 ดังนั้นเราจึงทำ Disturbance compensation

ตามที่แสดงในรูปด้านล่าง

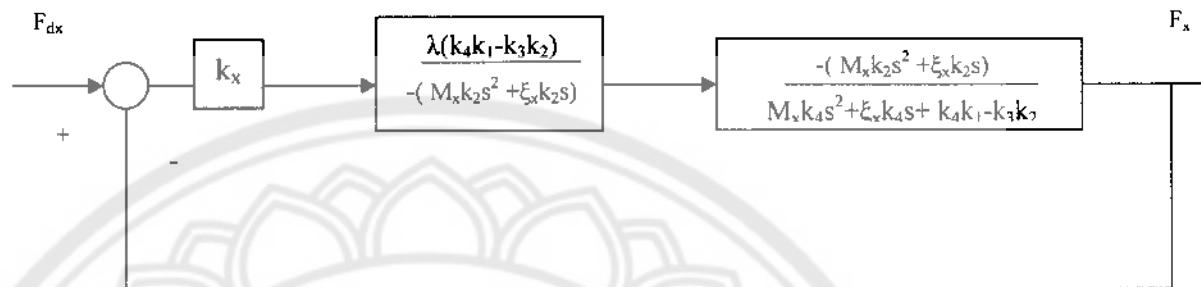

รูปที่ 3.9 block diagram การทำสัญญาณ Disturbance compensation

เมื่อให้ $G_c = \frac{M_x k_2 s^2 - \xi_x k_2 s}{\lambda(k_4 k_1 - k_3 k_2)}$ จะทำให้สัญญาณ Disturbance compensation (F_y) ไม่มีผลต่อ F_x

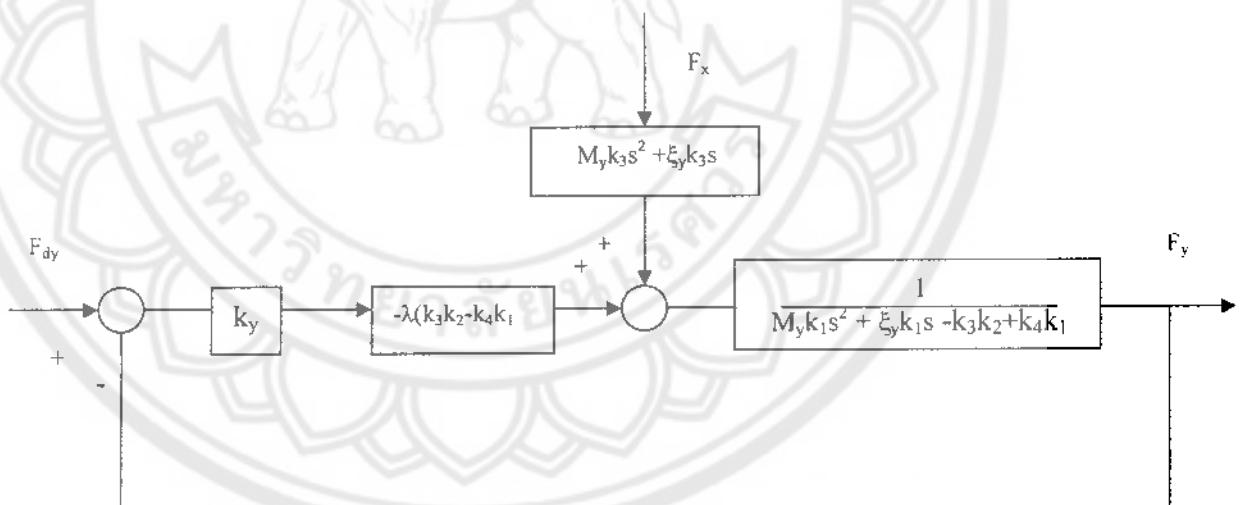
หลังจากการทำ Disturbance compensation แล้วจะได้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ตามรูปที่

3.10

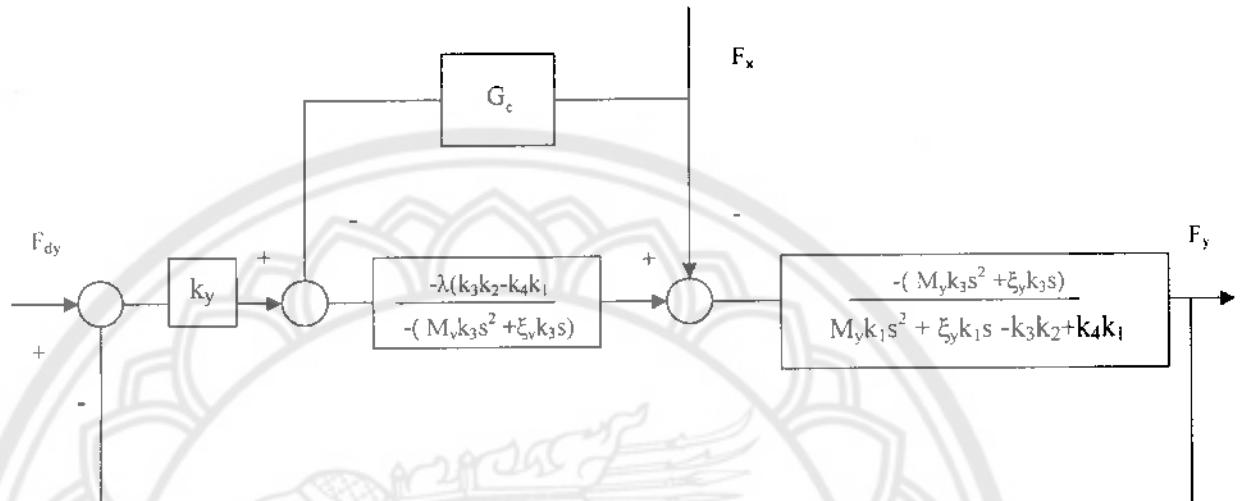
รูปที่ 3.10 block diagram ของระบบควบคุมแรงสัมผัส ของแกน x
ที่ได้หลังการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างระบบควบคุม

นำสมการ(3.43)แทนในสมการ(3.41)จะได้block diagramของระบบควบคุมแรงสัมผัส
ของแกนy

รูปที่ 3.11 block diagram ของระบบควบคุมแรงสัมผัส ของแกน y

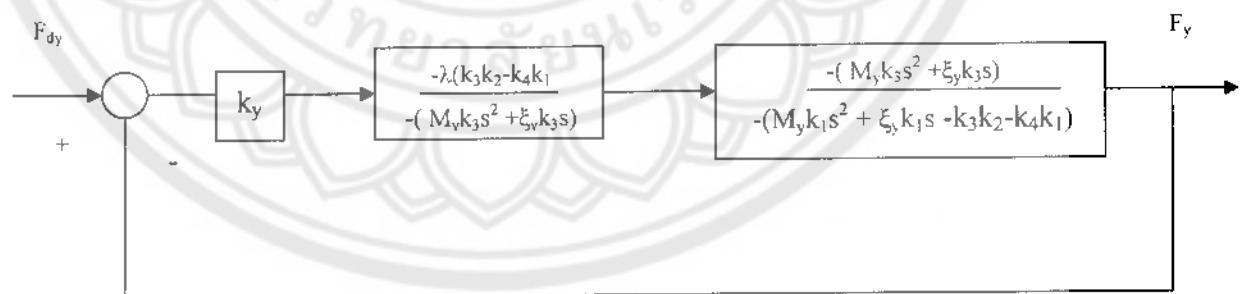
เพื่อทำการกำจัดสัญญาณ F_x ตามที่รูป 3.5 ดังนั้นเราจึงทำ Disturbance compensation ตามที่แสดงในรูปด้านล่าง

รูปที่ 3.12 block diagram การทำสัญญาณ Disturbance compensation

เมื่อให้ $G_c = \frac{-M_y k_3 s^2 + \xi_y k_3 s}{\lambda(k_3 k_2 - k_4 k_1)}$ จะทำให้สัญญาณ Disturbance disturbance(F_x) ในมีผลต่อ F_y

หลังจากการทำ Disturbance disturbance แล้วจะได้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ตาม
รูปที่ 3.13

รูปที่ 3.13 block diagram ของระบบควบคุมแรงสัมผัส ของแกน y
ที่ได้หลังการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างระบบควบคุม

3.2.1 การวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบ

- จากข้อที่ 3.10 ระบบควบคุมเรցตัมพัสด ของแกน x จะได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 G(s) &= \frac{\lambda(k_4 k_1 - k_3 k_2)}{(M_x k_4 s^2 + \xi_x k_4 s + k_4 k_1 - k_3 k_2)} \\
 T(s) &= \frac{k_x G(s) H(s)}{1 + k_x G(s) H(s)} \\
 &= \frac{\frac{k_x \lambda(k_4 k_1 - k_3 k_2)}{M_x k_4 s^2 + \xi_x k_4 s + k_4 k_1 - k_3 k_2}}{M_x k_4 s^2 + \xi_x k_4 s + k_4 k_1 - k_3 k_2} \\
 &= \frac{k_x \lambda(k_4 k_1 - k_3 k_2)}{M_x k_4 s^2 + \xi_x k_4 s + (k_4 k_1 - k_3 k_2)(1 - k_x \lambda)} \quad (3.44)
 \end{aligned}$$

หาค่า k_x ที่ทำให้ระบบเสถียร โดย วิธี Routh's array

$$S^2 \quad M_x k_4 \quad (k_4 k_1 - k_3 k_2)(1 - k_x \lambda)$$

$$S^1 \quad \xi_x k_4 \quad 0$$

$$S^0 \quad A \quad B$$

โดยที่

$$A = \frac{-1}{\xi_x k_4} \left| \begin{array}{cc} M_x k_4 & (k_4 k_1 - k_3 k_2)(1 - k_x \lambda) \\ \xi_x k_4 & 0 \end{array} \right|$$

$$\frac{\xi_x k_4 ((k_4 k_1 - k_3 k_2)(1 - k_x \lambda))}{\xi_x k_4}$$

$$=$$

$$\xi_x k_4$$

$$\mathbf{A} = -(k_4 k_1 - k_3 k_2) - \lambda(k_4 k_1 - k_3 k_2) k_x \quad (3.45)$$

$$\mathbf{B} = 0$$

$$\text{เพื่อจะมั่น} \quad K_x < \frac{-(k_4 k_1 - k_3 k_2)}{\lambda(k_4 k_1 - k_3 k_2)} \quad (3.46)$$

- จากข้อปฏิที่ 3.13 ระบบความคุมแรงสัมผัส ของแกน y จะได้ดังนี้

$$G(s) = \frac{-\lambda(k_3 k_2 - k_4 k_1)}{-(M_y k_1 s^2 + \xi_y k_1 s - k_4 k_1 + k_3 k_2)}$$

$$T(s) = \frac{k_y G(s) H(s)}{1 + k_y G(s) H(s)}$$

$$\begin{aligned} & \frac{k_y \lambda(k_3 k_2 - k_4 k_1)}{(M_y k_1 s^2 + \xi_y k_1 s - k_3 k_2 - k_4 k_1)} \\ &= \frac{(M_y k_1 s^2 + \xi_y k_1 s - k_3 k_2 + k_4 k_1 + (-k_x \lambda(k_4 k_1 - k_3 k_2)))}{(M_y k_1 s^2 + \xi_y k_1 s - k_3 k_2 - k_4 k_1)} \\ &= \frac{k_y \lambda(k_3 k_2 - k_4 k_1)}{(M_y k_1 s^2 + \xi_y k_1 s - k_3 k_2 - k_4 k_1 - k_x \lambda(k_4 k_1 - k_3 k_2))} \\ &= \frac{k_y \lambda(k_3 k_2 - k_4 k_1)}{M_y k_1 s^2 + \xi_y k_1 s + (k_4 k_1 - k_3 k_2)(1 + k_x \lambda)} \end{aligned} \quad (3.47)$$

หาค่า k_y ที่ทำให้ระบบมีเสถียร โดย วิธี Routh's array

$$S^2 \quad M_y k_1 \quad k_3 k_2 - k_4 k_1 (1 + k_x \lambda)$$

$$S^1 \quad \xi_y k_1 \quad 0$$

$$S^0 \quad A \quad B$$

โดยที่

$$A = \frac{-1}{\xi_y k_1} \begin{vmatrix} M_y k_1 & (-k_3 k_2 - k_4 k_1)(1 + k_x \lambda) \\ \xi_y k_1 & 0 \end{vmatrix}$$

$$\begin{aligned}
 &= \xi_y k_4 \left[\frac{k_4 k_1 - k_3 k_2 + \lambda(k_4 k_1 - k_3 k_2) k_y}{\xi_y k_4} \right] \\
 A &= k_4 k_1 - k_3 k_2 + \lambda(k_4 k_1 - k_3 k_2) k_y \quad (3.48)
 \end{aligned}$$

$$B = 0$$

3.2.2 การวิเคราะห์ ค่า Steady state error โดยใช้ Final value

- ค่า Steady state error (e_{ss}) ระบบควบคุมแรงสัมพัทธ์ ของแกน x

$$E_{ss} = F_{dx} - F_{xss}$$

$$F_{xss} = \frac{\lambda(k_4 k_1 - k_3 k_2) k_x F_{dx}}{\lambda(k_4 k_1 - k_3 k_2) k_x - (k_4 k_1 - k_3 k_2)}$$

จะได้

$$E_{ss} = F_{dx} \left(1 - \frac{\lambda(k_4 k_1 - k_3 k_2) k_x}{\lambda(k_4 k_1 - k_3 k_2) k_x - (k_4 k_1 - k_3 k_2)} \right) \quad (3.49)$$

จะได้ว่า ถ้าให้ค่า k_x เป็นลบมากมาก ค่า Steady state error (e_{ss}) จะมีค่าน้อยลง

- ค่า Steady state error (e_{ss}) ระบบควบคุมแรงสัมพัทธ์ ของแกน y

$$\begin{aligned}
 E_{ss} &= F_{dy} - F_{yss} \\
 F_{yss} &= \frac{F_{dy} k_y \lambda(k_4 k_1 - k_3 k_2)}{k_y \lambda(k_4 k_1 - k_3 k_2) + (k_4 k_1 - k_3 k_2)}
 \end{aligned}$$

จะได้

$$E_{ss} = F_{dy} \left(1 - \frac{k_y \lambda(k_4 k_1 - k_3 k_2)}{k_y \lambda(k_4 k_1 - k_3 k_2) + (k_4 k_1 - k_3 k_2)} \right) \quad (3.50)$$

จะได้ว่า ถ้าให้ค่า k_y เป็นบวกมากมาก ค่า Steady state error (e_{ss}) จะมีค่าน้อยลง